

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 ft — kr.
Fél évre . . . 3 ft — kr.
Negyed évre . . . 1 ft 50 kr.
Külföldre egy évre 8 ft — kr.

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZEKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Hirdetések díja:

minden egyhasábas garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.

Sokszor minden egyszeri közlés után 30 kr belyegdíj fizetendő.

Nagy és többször közlendő hirdetményeket árkedvezményben részesít a kiadóhivatal.

A „Nyílt tér”-ben közlendő cikkekért soronként 10 krajczár fizetendő.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Ifj. Dobay János szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségben, az előfizetések, hirdetmények, nyíltéri cikkek stb. a kiadóhivatalban fogadtnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A jövő évi budget.

Kézdí-Vásárhely, 1887. okt. 28.

(Vége.)

A kormány helyes céljának tudatában van; úgy halad előre financiaiális tekintetben is, a mint ellenkezőjét — vice versa — az ellenzéki iskola tanítja, mint a hogy azt érett, körültekintő fel-fogással várni lehet.

Nehogy ez csak nagyszólamu vagy valami unalmas politikai hypothesis legyen, olyan valami, mi a gyakorlati ész előtt lélektelen voltánál fogva mesés alakká törpül, hivatkozom a lapunkban is közölt pénzügyi kimutatásra. Utalok ama incidensre, jobban mondva tényre, mi nem igéri Rómának egy nap alatti felépítését, de mégis kimondja, hogy az 1891. évi költségvetés több millió plusz-szal lesz bezárulva.

Mit jelent ez? Azt, hogy a kormány minden évben takarékosabb lesz és gyakorlati pénzügyi politikát követ; azt, hogy az ellenzék a legcélszerűbb fegyvert kiejtette kezéből, le kellett mon-dania ama férfias elhatározásáról, hogy a devalvált pénzügyi viszonyok miatt opponálni tudjon.

Jó az öreg a háznál! A parlament deszkáin kívül is terem pénzügyi talentum, ki ha nem is a szakiskolából való, de a gyakorlatban elismert tekintély lett. Mert mit ér az, ha valaki akkor lumen, midőn beszélni kell, midőn a szép

szavak játékaival fönn lehet uszni, és kudarcot vall a gyakorlatban, mint az egykori diák, ki a szárazon tanulván az uszás szabályait, mindjárt az első próbánál a vízbe fult?

E gyakorlati téren való sikeres mozgás tette kedvezőbbé a pénzügyi helyzetet, különösen azt, hogy ez unalmas nóta: takarékoság, valahára túljel-magát; mert eddig a külön pártállású szónokoknak ez volt a legvonzóbb themájuk. Azt pedig maguk sem hiszik, mint-ha ebben nyilvánulna a nagy tehetség. E szó régen ismeretes, talán egy idős a paradicsomi bűnnel, aztán Chinában is is épen úgy erény, mint Pesten, vagy plane . . . Szent-Simonon. Másban nyilvánul a pénzügyi erő, tudomány, tapasztalat és nem ama aprólékosabb dolgokban, melyek az emberrel születnek, melyek a közéletnek is legegészelebb in-cidenseihez tartoznak.

No de a lelkiismereti szabadság sokat megenged s különben is az ellenzék köz-jogi alapon áll; meg van engedve neki, hogy folyton működjek, mint a pók, ha megbujva, sötét hálóját kötésén dolgozik; hogy nem eléggé megfontolt ítéletei által inkább kárt, mint hasznot szerezzen a nemzetnek. Mondhatná valaki, hogy: a legüdvösebb dologból is gyakran párt-érdeket csinálnak, mindenben kákát lát-nak, mi aztán abban bosszulja meg ma-gát, hogy a kardok élein a legszebb re-

ményekre jogosított ügy is elvérzik. A praedestinált tehetségeket koncentrálni, együttműködésüket lehetővé tenni, a jó ügy érdekében sikeresen kihasználni nem lehet. Ez valóságos vereség, depresszió, a nemzetre különös erővel neheze-dik, mert az ügyek elintézése, a folyto-nos huza-vona miatt későn és nem elég objektivitással érnek véget.

Azonban hagyjuk most ezt, maga az ellenzék sem ohajtja, hogy e tárgyat egészen kimerítsük; sok van, a mi neki nem tetszik, de mi sem tartozunk azon alázatos férfiak közé, kik mindenben hitelt adunk.

Valóban hű képét nyertük az expo-zé-ban pénzügyi helyzetünknek; maga a külföld is meggyőződhetett az iránt, hogy pénzügyünk resortja rátermett ke-zek között van, hogy ha a jól végzett munkát valami rendkívüli motivum meg nem zavarja, az elvetett magvak kifej-lődve, boldog jövőt biztosítanak a nem-zetnek. A kormány, szigorú takarékos-sága mellett, azon van, hogy minden oldalról haladjunk előre és mindazok, mik ez idő szerint kultivációra, majd befejezésre várnak, elérhetők legyenek.

Elmondhatjuk tehát, hogy van kellő biztosítékunk az iránt, hogy a jövőbe jogosult remények között nézhessünk, aztán minden humbugnak hitelt nem adva, küzdjünk sorsunk tisztességes ala-kulásáért. Mert jóllehet, hogy erélyes vezér alatt vagyunk, de e mellett még

szükség van arra is, hogy az ember ki- ismerje a helyzetet, a viszonyt, mi őt állampolgárrá teszi, s egyenes irányt követve haladjon előre.

Az őszintén feltárt pénzügyi helyzet elég garanciát nyújt az iránt, hogy a kormány hatalmi körében intenzív jó- akarattal, munkás lélekkel tud mozogni; csak nekünk kell az igazság érzetében fölemelt fővel járni, megérdemlett biza-lommal lenni a Tisza-kormány iránt, mert az bizonyosan megadja, a mit ígért.

Fejér Ignác.

SZEMLE.

A király beszéde. Ő felsége a király Hay-nalnak, a magyar delegáció elnökének, beszédére következőleg válaszolt:

»Hü ragaszkodásuk kifejezését, mely min-denkor őszinte örömmre szolgál, köszönet-tel fogadom. Megelégedéssel mondhatom, hogy a monarchia külső viszonyai változat-lanul kedvezők és örvendetesek és hogy kor-mánym politikája, mely ernyedetlenül a béke, valamint a szerződéseken alapuló jog-állapot fentartására van irányozva, nemcsak elismerésre, hanem nyomatékos támogatásra is talál.

A bolgár kérdés sajnálattal még nem nyert befejezést, de szerettem reményleni, hogy e kérdés, helyi jellegűt tovább is meg-tartván, oly módon fog megoldásra jutni, mely a bolgár nép teljesíthető kívánságait az európai szerződésekkel és érdekekkel öss-zhangzásba hozza.

Habár a bizonytalanság érzete még folyton uralkodik az európai helyzeten s ezen körülmény kormányom kötelességévé teszi, hogy a monarchia véderéjéről való gondoskodásában magát tulszárnyalni ne engedje, mégis

A „Szekelyföld” tárczája.

Halottak estéjén.

Sárgult lombok, foszlányyná vált felle-gek, oh, mennyire összeilletek! A fák leve-lei zörögve hullnak halálra, majd ide, majd oda ragadja őket az őszi szél; fent a végtelen világűrben uszkáló fellegek idegen hazá-ba kergetik egymást. A legyőzött természet széttépett zászlói földön hevernek; a re-ménynek utolsó képe is eltűnt már, maradt a sivár pusztaság . . .

Halotti szemföld!

Az enyészet szelleme előlött a föld felett, bejárta a fák sűrűségeit, az erdők s mezők virágait; most ott ül sikeres munkája után a sziklabérczek tetején pihenő kődökben. A lassu hervadás, mulandóságunk sympto-mája, mily fájó érzéseket kelt bennünk! Ugy fáj szívünk ezeknek láttán! . . .

Önkéntlenül elragadja lelkünket e gon-dolat, messze a végtelenségbe, oda, hol her-vadás, halál . . . temető van.

Temető . . . halálnak szentelt birodalma!

Igazi kegyelet száll meg ennek látásán; úgy érez az ember, mint a zarándok, ki a szentelt földön végre megpihen. Erős vágy támad szívében, hogy elpanaszolja a temető-nek szíve fájdalmát, a hiru reményt s folyton tartó küzdelmet.

Elmegyünk most a halál birodalmába, a

letarolt sirvirágok közé, hol azok pihennek, kiket igazán szerettünk. Elmegyünk, hogy szállja meg bensőnket a kegyelet, ama tit-kos érzés, mi a temető kapujánál vár reánk, melynek nevet nem birunk adni. Nem a földről való ez, mert akkor tán a szív hurjai megrepedeznének; a holtak hideg szellemei keltik ezt bennünk, mintegy üdvözlötül annak, hogy az emlékezet e napon tettekre ragadtott.

Temetőben vagyunk. Mennyi sirkereszt! . . . A hang, mi a hantok körül kél, úgy hallszik, mint gyászos siri hang, mintha szellemek társalognának, az alakok pedig feljaro árnyakat jeleznének, kiket az élethez még köt valami. A halmokon lángoló gyer-tyák csillagoknak tűnnek föl, melyek meg-unva az életet, leszállni ohajtának a sírok csendjébe. Az itt-ott elhangzó tompa moraj úgy tűnik föl, mint egy tágas kriptának el-haló hangja, vagy mintha szellemek imája, engesztelő áldozata volna.

Bárhova tekintünk, mindenütt könny és tört sohaj, melynek hatása alatt újabb és újabb tragikumok játszódnak le.

Összetett kezekkel térdel az anya egyetlen fiának sirhalma felett, ki neki igazi öröme, boldogsága volt. Zokogva karolja át a sirke-resztet; úgy érzi ott magát, mintha tört lel-kének egy-egy darabkáival találkozniék abban.

Árva gyermek jár a sirhantok között;

arcán látható az igazi fájdalomnak érzete. Jár itt-ott, míg végre feltalálja a helyet s keservesen sir. Megsókolja az áldott han-tokat és a nagy tömeg monoton jajai közt ő is elvegyül. Anyám! — így szól — alig ismertelek, míg e földön éltél, de annál job-ban ismerem most a sirt, melyen fájdalom-mak könnye ég. Szent e hely előttem, hol pihensz; vonzóvá lett a sirüreg, melyben csontjaid porladoznak.

Szegény árva gyermek, téged nem tani-tott senki a sírásra, mégis anyád sirján a végső csepp is szemedben száradott! . . .

Ott egy sötétben lefátyolozott hölgy lépi át a temető küszöbét. Le a földre néz, mintha mondaná: »Porból lettél s porrá válsz.« Meglátszik rajta a dult szenvedély, vesztett remény, melynek hatása alatt gyorsan halad előre a fáthomály födte ösvényen. Hosszu, lengő féltolálával játszik az esti szellő; csodás dolgokat beszél neki, s midőn az ohajtott sirhalomhoz ér, a csillagcsókok ijedten vo-nulnak a vándor felhők mögé.

Egy tekintet, egy sohaj . . . s ő ájultan a földre hull . . .

Mindenütt fény és könny, egyedül csak itt zajtalan az élet. Nem ég a mécs, a hold is kétes világot szór ide; fősvénykedik, mert a halmot nem ragyogja be egészen, csak félig; a másik fele sötét maradt. Pedig van szíve, sápadt arcán ül a sajnálkozásnak képe; de mit tegyen? ő is más kegyelméből él.

A nő most jól érzi magát; boldogságot álmodik, abba a világba ragadta el lelke, hol egy évszak van, melynek napja sohasem hajlik éjszakára, ég, ragyog egyforma láng-ban, mert magyát a legszentebb tűz, a sze-retet, képezi. Lágy hangokat sugdosnak ott egymásnak; úgy tetszik neki, mintha az életnek soha vége nem lenne, mintha ringat-ná őt a boldogság egészen s magaa haragvó vihar is odaengedéssel omolna utána.

A sirnak is van szíve, mert az igazak édes viszontlátása lefegyverzi őt; kémlelve hall-gat a hely körül, egy kicsikét sem zavarja a boldogok álmait.

Szomorú való!

Rövid volt az álom, fájó az ébredés. A boldogságot sugárzó képek eltűntek, mint pajzán délibáb, s neki az élet kötelékébe kellett néznie; az enyelgő hajfűrtöcskék helyett jegyesének rideg fejfája maradt ke-zében. Összeszedi minden erejét, ráborul a gyászos fára, aztán leszól a sirba: »Ugy-e szeretsz, nem feledsz el sohasem?« . . .

Hagyd el a sirt, bánatos menyasszony; a mit te itt keresz, azt ugysem találod meg soha. Éljen szivedben a hű emlékezet s eme igazság: »Ma kacagva, holnap sirva, aztán némán, néma sirba.«

Sird ki magad, te jó szülő; hullass köny-nyet a kicsiny sirra, igazit, forró, mint a láng; tedd a koszorút a fejfára, azt, a mi szíved bánatából nőtt; aztán szavad legyen

van jogunk hinni hogy a béke fentartásáért fáradozó hatalmak buzgó törekvése és szoros összetartása annak megzavarását ezentul is el fogja hátrítani.

Hazafias áldozatkésztségük lehetővé tette, hogy a folyó évben a hadsereg új felfegyverzése megkezdésével; hadügyi kormányom kénytelen lesz e célra a jövő évben nagyobb összegeket igénybe venni; de viszont azon volt, hogy adminisztratív téren eszközölködő megkariások által a költségek ama fokozását lehetőleg apassza.

Bosznia és Hercegovina közigazgatási költségeit ez évben is ez országok saját jövedelmei fedezik; szintugy a jövő évre is az ott állomásozó csapatok költségeinek újabb leszállítása van kilátásba véve.

Azon meggyőződésben, hogy kormányom előterjesztéseinek tárgyalásánál kipróbált belátásuk, hazafias buzgalmauk újabb tanúságát fogják adni, munkájuknak áldásos sikert óhajtok és szívből üdvözlöm mindnyájukat. (Leleküti eljenzés.)

Ezután következett a delegatio tagjainak bemutatása.

A német császár megbetegedésének híre, egy perczele komoly politikai aggodalmakra szolgáltatott okot. Arra az értesítésre azonban, hogy a császár állapota nem veszélyes s felgyógyulása bizton várható, ez aggodalmak megszűntek s ma már a császár egészségi állapota felől teljesen megnyugtató hírek érkeznek.

A változatosság okáért most ismét azt olvassuk, hogy az orosz császár hazamenőben betér Berlinbe s rövid látogatást tesz Vilmos császárnál. A császár útját november 10-ike és 15-ke közt tartják valószínűnek. E találkozási kombinációk közt érdekes a brüsseli „Nord” egy nyilatkozata, mely Crispi beszéde kapcsán nyilván elismeri, hogy a friedrichsruehi találkozás eredménye Európa hatalmi viszonyainak Oroszország rovására való megváltozása volt. Az orosz kormány ez organuma szerint Oroszország a hatalmi egyensúly fentartásáért kénytelen lesz Franciaországgal keresni az érintkezési pontokat, és pedig — állandó szövetség nem levén lehetséges — esetről-esetre. Hogy az orosz kormány ily hajlamai mellett minő jelentősége lehet a császár esetleges berlini látogatásának, azt nem részletezzük.

Párisban a helyzet nem tisztul s még mindig nem látszik kizártnak, hogy a Cuneo d'Ornano-féle indítvány, t. i. hogy a rendjel ügyében bizottság küldetik ki, esetleg elnököltséget idézhet elő. Az e részbeli híreket ugyan az opportunista cselszövésének akarják sokan tulajdonítani; de annyi bizonyosnak tetszik, hogy Grévy zokon vette a kamara határozatát s azt sem helyeselte, hogy a kormány nem szegült erélyesebben ellene a sürgősségi indítványnak. Más kérdés, hogy azért — bármit is határoz végleg a kamara — lesz-e az ügynek folytatása. Mert a köztársasági tényezőknek együttes nagy érdeke, hogy e pillanatban ne nehezítse az amugy is súlyos helyzetet még egy elnökválság is.

Gyermek-istenitisztelek,

Kézdi-Vásárhely, 1887. okt. 28.

Egy igen fontos indítvány merült fel a háromszékmezei tanítók ez idei közgyűlésén.

fájó, fájóbb, mint a gyászos siri hang; hiszen nincs teneked többé, kinek elmondhasd: „kedves gyermekem!”

Az égő lampionok körül csoportja áll a gyászolóknak, kiknek keserve kínos panaszaiban tör ki. Mindenki van halottja, van oka, a miért vigasztalhatatlanul nézzen az élet éjébe, hogy átölleje a sirt, mely alatt a kedvesnek hült tetemei porladoznak. Szomoruan, lehorgasztott fővel áll az egyik, majd a másik részegzi égő csókját a fejfára, sokáig elnézi a felvessett nevet, melyért millió bánat, tengernyi kín viharzik át érző kebelén.

Még egyszer telpislog a haldokló mécs, a gyászoló elhagyja a helyet, s a sirüreg üres, puszta marad... Fájón tekintget vissza az elhagyott kedves dombra, míg végre a megsziszegben vesz el.

Szomoruan álltam egy elhagyatott sirhant felett, hova egy büszke márványon álló lampion pazarul szórta világát. Arról gondolkoztam, hogy csak a sirban van egyenlőség, felette meg visszasugárzik a különbözet, az emberek igazságtalansága.

Egyik sir alig világol, a másik pompázik a fényárban.

Mig tartott e fény, elmerengtem a lét vagy nemlét felett. Hallgattam a siró szellőt, a meg-megújuló gyászos emlékezetnek bossz-

sén. Megérdemli, hogy bővebben foglalkozunk vele.

Hogy mik a tanító teendői a tanulók vallás-erkölcsi érzésének felébresztése és fejlesztése érdekében, erről folyt igen élénken a vita a tanítótestületi közgyűlésben. Szép és jelentőségteljes fejtegetésekben nyilvánult minden oldalról amaz óhajtat, hogy a tanítónak kell példaadásával növendékeire hatni, hogy a vallásosság és erkölcsösség felébresztessék és fejlesszessék. Nem vontam és nem vonom ma sem kétségbe ezen tétel jogosultságát és igazságát. Sőt szükségesnek tartom különösen ma, mikor az állami és községi jellegű iskolákat a vallástalanság bélyegével szeretik nagyon sokan illetni, hogy a nemzetes irányú iskolák tanítói is a vallásosság iránti érzelmek ápolásával bonyítsák be a pessimismus szemüvegén nézőkkel szemben, hogy állításaik légből kapottak. Mert hiszen a magyar néptanítósság a nemzetes nevelés mellett mindenestre főtendői közé sorozta mindig, hogy a növendékek lelkében a vallásosság és erkölcsösség felébresztését és tovább fejlesztését istápolja.

Igaz, hogy a dogmaszerű fejtegetést nem gyakorolja a tanító, mert a különböző hitfelekezetekhez tartozó növendékei előtt ezt tennie sem a törvény, sem az észszerűség nem engedik. De még ha ezek teljes jogot adnának is arra, még akkor sem tartanám helyesnek, mivel a tanítósság általában nem nyervén a hitágazatokból szakszerű képesítést, minő alapon lehetne tőle várni azt, hogy a vallás tételeiben oly alapos oktatást adjon, mint az arra képesített és hivatott lelkész? Ugy hiszem, hogy éppen ez okon intézkedik a népoktatási törvény is oly módon, hogy a vallásoktatást maga a hitfelekezet saját lelkésze által teljesíttesse. S ez igen helyesen van így. Minden felekezet tegye meg kötelességét — a miben kételkedni nem akarok — s akkor, ha van is némi látszólagosság abban, mit vallástalanságnak szeretnek nevezni sokan, bizonyára önönmagától fog e reáfogott vád elenyészni.

A gyermek értelmi világa nagyon is szűk korlátok közé lévén szorítva, igen helyesnek találom Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelőnek a tanítói közgyűlésben tett ama indítványát, mely a növendékek értelmi felfogásához mért istenitisztelek tartását célozza. — Ezen indítvány sokkal fontosabb, mintsem egyszerű tudomásul vétel által jegyzőkönyveinkben megörökíttessék. Ez által az ügy előbbrevitelére semmit sem tettünk. S mert a hazai tanítósságnak a vallásos és erkölcsös érzület felébresztése és fejlesztésére irányuló törekvései csak akkor nyerhetnek inkább megvalósulást, ha azok közmegebeszélés tárgyát képezik, szükségesnek tartom a gyermek-istenitisztelek tartására vonatkozólag egyet-mást elmondani.

dét, majd a fejfák zörrenéseit, a kripták siri csendjét, mit egy-egy rágiásáló egér, mely mindjárt-mindjárt kidugta fortélyos pofácskáját, majd a halálmadár unalmas sohajtása zavart meg.

A fák erősebben kezdtek inogni, száradt leveleik jéghidegeu hulltak homlokomra, majd ide-oda peregetek szét, aztán sirva szaladtak előttem.

Ezek is éltek, virultak egykor; ime, most sorsuk a halál. A hernyó eltemeti magát s tavasszal újra fölébred, ugy a hervadás felett is fakadni fog új élet, egy változatosabb a jelennél, midőn a természet újabb magára ölti menyasszonyi köntösét, a millió lények között megkezdődik a sphaerák zenéje, midőn a tülelű fenyvesek között élő szárnyasok bájos dallama mellett a csigabiga hosszú ezüstsálakat tereget.

Szóval jön idő, midőn a szelid fuvalom újból felkelti sirjából a varázsló tavaszt.

Tehát egyedül az ember enyészik el örökre!...

Nem, az nem lehet. Akkor nem lenne célja a teremtetésnek, nem az örök hatalom munkáinak. A sir felett fakadni fog új tavasz, melynek fönsége az esztetikai magaslaton felül lesz, dicsőbb színben fog tündökölni. Ama sejtetem, mi ezredéveken át any-

Nem tagadhatja közülünk senki sem, hogy növendékeinket már miniszteri rendelettel fogva is alkalom adtán — vasárnapokon — templomba kell vezetnünk. Ezen eljárás által eleve szoktatjuk növendékeinket az Isten háza gyakorlására. De kérdem: vajjon az a növendék, ki templombanlétele alkalmával hallgatja a papnak a felnőtt emberekhez intezett beszédét, nyer-e oly lelki táplálékot, mely a hit és erkölcsösség fejlesztésére csak parányi részben is befolya? Én azt hiszem: nem. Sőt nagyon jól tudjuk, hogy ha tanítasunk alkalmával oly szellemi táplálékkal traktáljuk a növendéket, melyet megemésztetni nem tud, aluszékonynya, bágyadtta, szóval fogékonytalanná lesz. S hogy e jelenségek nem a tanuló értelmi felfogásához mért egyházi beszéddel még inkább mutatkoznak meg, azt hiszem, bizonyítani sem kell.

Mit tegyünk hát, hogy növendékeink értelmi felfogásukhoz mért vallás-erkölcsi oktatásban részesüljenek? Itt az oktatás alatt nem értem a szent történetek, katekizálásnak a mikéntjét, hanem azt, hogy minő lelki táplálékban részesíttessék a növendék akkor, midőn leckeórán kívül hallgatja hitoktatóját? Elkérdésekre feleletül adhatom: rendeztessenek időnkint, meleg vasárnap délutánonként, gyermek-istenitisztelek. E gyermek-istenitisztelek alkalmával a hitfelekezet lelkésze, vagy a hitoktató tartson a felekezeti gyermekek értelmi felfogásához mért egyházi beszédecskét. Szóval végezze a pap ezen istenitiszteleket oly formában és áhitattal, mint felnőttek előtt szokta. Sőt, miután rendszeren az egyházi énekek a felekezet kántora tanítja a növendékeknek, ajánlatos lenne, hogy az istenitisztelek minden formájában megtartva legyen, hogy az egyházi énekek vezetésében a kántor a szokásos funkcióját ez alkalmakkor is végezze.

Igaz, hogy ezen ténykedés által új teher nehezédnek lelkészeink vállaira, de a ki akarja a jót, annak akarnia kell a terhek hordozását is. Járjanak lelkészeink Krisztusi példával elől; hozzák meg a vallás és erkölcs megerősülése érdekében e kis fáradságot, hogy méltókká tegyék magukat a Krisztus Isten szent működésére.

Gyöngyösi István.

Az ev. ref. egyházkerületi közgyűlés.

Második napon a kiküldött bizottságok jelentései után a napirend első tárgya volt, hogy Parádi Kálmán felolvasta a sepsiszentgyörgyi, szászvárosi és zilahi kollegiumok állami segélyezése tárgyában megállapított javaslatait az igazgatótanácsnak.

Az előterjesztés végeztével Császár Bálint a sepsiszentgyörgyi gymnasiumra nézve a gyűlés határozott megállapodását kéri. Has-

nyi reménynyel éltetett, teljesedésbe megy e magasztos eszmében: örök élet.

Nem lenni, jogosulatlan sejtetem, tévely. Hulljon le az égnek minden csillaga, a világegyetem legyen egy chaos, álljon a föld összezuva, mint szétforgácsolt hull, csapjon rá haragvó sötétben az égnek minden villama és az gyuljon lángra ugy, hogy az egész föld egy óriási lángoszlop legyen: akkor is a lélek felül fog emelkedni a vérszen. Elpusztulhat bennünk, a mi föld, lehet az természeti elem, de a mi a végezzállal közös, egy dicsőbb életet kezd...

Az tehát, hogy az ember elenyészék örökre, hogy a testtel porladásba menjen minden, nem lehet, mert vissza fog az térni az élet kuféjéhez: Istenhez.

Különböben hagyjuk a szót, ne bántuk a csendesen alvók álmaikat; erős a hitünk, hogy ha el is multunk szép reményeinkkel, fakadni fog a sir felett egy boldogabb tavasz. Világítson addig az igazi szeretet az emberek között, hogy a nevet s az ahhoz fűződött jóságot örízze meg a halás emlékezet.

Fejér Ignác.

son oda a közgyűlés, az igazgató-tanács és a konvent, hogy a miniszter határozottan jelölje ki, melyik esztendőben fog a mostani algymnasium kibővítettet. Szóval részletesen fejtegeti, hogy mennyire szükséges, hogy a tanoda kibővítettessék, már csak azon törvényeknél fogva is, melyek minden valamire való állásnál megkövetelik az érettségi bizonyítványt.

Szász Domokos püspök kijelenti, hogy az igazgató-tanács minden esetre érvényesíteni fogja befolyását azt illetőleg, hogy az iskola kibővítettessék. (Eljenzés.) Abban a helyzetben nincs azonban, hogy határozott évet megjelölve, mondja ki, hogy ezen év bekövetkezésével szükségképen felső iskolává alakíttassék át. Ismételve kijelenti, hogy ugy az igazgató-tanács, mint a püspök, mindent meg fognak tenni, a mit az ügy érdekében kell és lehet megtenni.

A sepsiszentgyörgyi iskola ügyét illetőleg azt jegyzi meg báró Kemény Gábor, hogy ügye azon két szempontnál fogva fontos, mert sok a tanulója és a legalkalmasabb helyen van felállítva a kálmán ifjuság részére. Alig van Magyarországon fontosabb hely iskolára, mint éppen ott. Most nincs mód kimondani, hogy mikor legyen főiskola abból az algymnasiumból, de — mint Parádi előadó is említette — a tanoda szépen megokolt kérvényt terjeszt be a miniszterhez, igazgató-tanács is magáéva tette az ügyet, igéri, hogy maga részéről is mindent el fog követni e tanintézet érdekében. (Meleg eljenzés.)

A házassági főtörvényszékhez bíróknak be- választatott Bihari Sándor, az egyetemes konventbe világi rendes tagnak beválasztott dr. Kolozsvári Sándor, igazgató-tanácsosoknak megválasztattak: dr. Kolozsvári Sándor, Parádi Kálmán, dr. Kovács Ödön, Sárkány Ferencz, Gyarmathy Miklós, Domokos Antal.

A magyar protestáns irodalmi társaság pártoló tagjai sorába való lépése az egyházkerületnek két 500 frtos alapítvánnyal kimondatik.

Néhai Nagy Péter síremlékének leleplezése ügyében az igazgató-tanács előterjeszti, hogy a síremlék 2150 frtba került, a felállítási költségekkel együtt 3269 frtba, bejött 4343 frt. A felesleg összeget az örökösök 2000 forintos alapítványra fogják kiegészíteni. Tudomásul vétetett.

A közgyűlés egyik legérdekesebb pontja a most következő volt:

Egy magát megnevezni nem kívánó hit-sorsos jelentékeny alapítványt (41,000 frtot) tett, mely összeg bizonyos összegre kiegészítettven, nemzetiségi és közszereleti célokra, valamint a székely faj fentartására fordíttassék.

Az alapító levél zárt ülésben olvastott fel.

A harmadik napon a kiküldött bizottságok jelentései után, az egyh. kerületnek az E. M. K. E.-tel való szövetségre vonatkozó jelentése tárgyalatott.

A javaslat többek által kívánt pótlással együtt a következő: Az egyházkerületi közgyűlés azon meggyőződésre jutott az igazgató-tanács előterjesztéséből, hogy az E. M. K. E.-nek egyes nemzetiségi szempontból veszélyeztetett ily helyzetben levő egyház-községeink és felekezeti iskoláink fölségelésére, szívesen elismerjük; tiszta hazafiságu érzetből, folyó ajánlatai elfogadhatlanok, mivel nevezett egylet magának fönn akarja tartani egyes egyházi és iskolai hivatalos eljárások felett a közvetlen ellenőrzési jogot, valamint a segélyével szerzett vagyon-értékekre nézve a társtulajdonjogot, sőt még azt is megengedhetők tartja, hogy egyes egyházak és iskolák segélyezését az illetékes egyházi főhatóság megkérdése nélkül közvetlenül eszközölje; mindezek, melyek által egyh. ker. közgyűlésünk nagybecsű és több száz éven át gondallal megvédett autonómiáját veszélyeztetve látja. Ezek következtében egyházkerületi közgyűlésünk az E. M. K. E. jelen alapon nyugvó segélyezési ajánlatait el nem fogadhatja, egyes egyház-községeinknek és iskoláinknak ama segélyezések elfogadását meg nem engedheti, azonban már előre kijelenti, hogy ha sikerülni fog az E,

M. K. E. segélyezésének oly áldozatát találni, mely egyházi autonómiánkat nem sérti, azt készséggel fogja elfogadni, az ig. tanácsot pedig utasítja, hogy a püspök által előkészített és ált. ig. tanácsunk által magáévá tett szövetkezési alapon az E. M. K. E. nélküli fölhívása esetében a tárgyalásokat ismét megindítva, az egyházkerület és az egyesület állandó szövetkezését az egyesület rendelkezésre álló erejének mértékéhez képest lehetőleg előkészítse és az óhajtott eredményről annak idejében az egyházkerületi közgyűlésnek jelentést tegyen.

A javaslat egyhangulag és helyesléssel elfogadtatott.

Ezután több kisebb ügy letárgyalása után a költségvetés idézett elő vitát, melynek elfogadása s elnök azon kijelentése után, hogy a gyűlés testületileg vonul ki a Nagy Péter síremlékének leleplezéséhez, a gyűlés beza-
ratott.

A negyedik napon egyes jelentések és indítványok tárgyalása volt a napirend. Ezek után a papszentelési ünnepély következett.

Délelőtt 10 órakor a közgyűlés tagjai teljes számban bevonultak a belfarkas-utcai ref. templomba, mely ájtatos hivatással egészen meg volt telve.

A polgári dalegylet összehívó karéneke nyitotta meg az ünnepélyt. Ezután Szász Domokos püspök lépett a szószékre és Istennek áldását kérte anyaszentegyházra e nagy ünnepélyen, midőn munkásokat bocsátanak ki, kik önként vállalkoztak, hogy szolgáljanak Isten örökkévaló dicsőségének. A hatásos ima után kardai következett, melyet Kovács Elek kükküllői egyházmegyei esperes beszéde követett.

A kiváló beszéd után ismét karének következett s most újból Szász Domokos püspök lépett a szószékre és papszentelő remek beszédet tartott. Az örök igazságokat magában foglaló és az egész közönségre nagy hatást tevő beszéd után a püspök az esperesektől környezetben a szent papi hivatalra ünnepélyesen kibocsátotta az ifju lelkészeket és végül áldást kért az anyaszentegyházra, a felséges királyra és családjára, a hazára s az ország minden népeire, a kolozsvári egyházra.

A gyülekezet buzgó énekével véget ért a lélekemelő ünnepély. Ezután a közgyűlés elnök éljenzésével véget ért.

A nőegyletek hivatása és ezéljáról.

(Vége.)

A magyar, olasz és francia nő ép úgy ol-
vasta a klasszikusokat és tanulta nyelvüket,
mint a férfiu; egyaránt csatázott férjével,
atyjával háboru, mint béke idején; szőtt,
font, varrt, himezett várának vagy kastélyá-
nak lovagtermében vagy ugynevezett palota-
szobájában (a mai ebédlőtermet értve ez
alatt), maga körül gyűjtve barátnőit, palota-
hölgyeit s a közeli helységben, valamint
birtoka területén lakó uri és nem uri höl-
gyeket, kikkel egyetértve, roksszor és éven-
kint rendszeren a szegénysorsukat meg-
megajándékozták, a betegeket házi szerekkel
orvosolták és a csodálatos hatású orvadá-
nyokat mutattak fel a gyógykezelés terén
ugy ragályos betegségeknél, mint kisebb
bajoknál, háborus időben különösen a seb-
szet terén.

Ime, a mai kor nőegyleteinek, kórházainak
régii előmunkálata, alapja, a jótékonyaság
gyakorlata a mult idők homályában.

És a szórakozás, dárídók, lakomák, lovag-
játékok, vadászat, vívás mind, mind meg-
voltak, s azokban a nők is kivették az orosz-
lánrészt hol szenvedélyből, hol illemből, hol
kötelességből a szerint, mint a kor és a hely-
zet kívánta tőlük, s ha kellett, a halált osztó
csatákban is dicsőséggel, néha szerencsétle-
nül vettek részt, gyakran életükkel és leg-
többeszer szabadságukkal adózva honszerel-
müknek, foglyul esve az ellenségnek, s el-
feledve, elhervadva pusztultak el, s még
szerencse volt, ha övéikkel osztozhattak a
balsorsban.

A spanyol nő az inquisitio kínzó kamrá-
ját ép úgy félté és ismerte, mint férje és
kedvese; az orosz nőnek ösödiktől fogva ré-

me volt a szibériai száműzetés ép úgy, mint
a kancsuka, akár hercegnő, akár jobbágy-
nő volt; úgy a cázné, mint a csár ki volt téve
az orgyiloknak, örök fogságnak, mint ki van
téve ma a dinamitnak.

Sok történelmi esemény mutatja, hogy a
női és férfi-nem dicsőségben, jó és balsor-
ban, bűn és erényben egyaránt versenyezett
egymással ösödiktől fogva, mint versenyez
napjainkban.

Ha Perikles Aspasiával a görög művelt-
ség oltárán áldozott egykor; ha a római Cor-
nelia és Arra mint anyák és honleányok
vetélkedtek a Gracchusok, Brutusok, Cassi-
usok és Paetusokkal a hazaszeretben, annak
oltárára áldozva életet, kincseket, mindent,
mi a földön előttük kedves volt; ha Venus
Marssal és Minervával felváltva viselt sisak-
ot, mellvértet és lantot pengetve vetélked-
tek Apollóval; ha Zrinyi Ilona, Rozgonyiné,
Széchi Mária, Báthori Zsófia stb. stb. a hont
és nemzeti becsületet megvédni, emelni segí-
tettek a [Rákóczyak, Thököliek, Bethlenek,
Wesselényiekkal egyetemben; ha azok, kik
száműzetve a hazai földről, távol, idegenben,
keleten haltak el, haldokolva is így áldották
a költővel szólva honuk drága emléket:
„Légy szerencsés, rokonim hazája, a szeren-
csét önerőd táplálja“: — kértem, hibázhat-
hatók-e a mai kor hölgyei, ha a férfiakhoz
hasonlóan jótékonyaságot gyakorolva, egy-
szersmind terjesztik a közműveltséget, a tár-
sadműveltséget, jó példaadással ápolják a
kulturát az alatt az idő alatt, míg a terített
asztalok mellett semmittevésben unalomból
másokat rágalmaznának, gunyolnának, nem
gondolva meg egy-egy elejtett szónak hord-
erejét?

Csak azon nemzet és társadalom lehet
nagy, virágzó, művelt és gazdag, mely a nőt
nem eszköznek, játékszernek, de tekintély-
nek és jogokkal bíró polgárnak tartja; mert
ha a férfit tetterőre, munkásságra ösztönözi
a nő van hivatva, úgy bizonyára a férfi el-
ismerése lelkesíti és erősíti a sokkal gyen-
gebb női nemet a jóra, szépre és nemesre.

Jótékony nőegyleteink hivatása, a főczél:
a jótékonyaság gyakorlása mellett, nagyon
szép, mert mulatva, szellemi élvezettel páro-
sulva bátorítanak, nevelnek (értve az ifju
nemzedéket) oly nőket, kik hasznos polgár-
női lesznek egyszer a honnak.

A társas összejövetelek nyujtnak erre al-
kalmat. A mellett, hogy a begyűjtött pénz-
zel jót tesznek, nemes versenyt keltnak a
fiatal nők és férfiak között arra nézve, hogy
melyik mutat fel több anyagi és erkölcsi
eredményt.

Ehhez azonban szükséges, hogy a férfi és
nő ne tekintse egymás t sem mumusnak, sem
felsőbb lénynek, hanem jó barátoknak, szellemi
rokonoknak.

A szereplő és szellemi téren működő te-
hetségek ne riadjanak vissza a kritikától, ha
szavalnak, felolvasnak, zenélnek vagy éne-
kelnek a közjó előmozdítására, de saját ér-
deklükben nézzenek szembe vele, mert a
kritika a tisztító tűz a tehetségekre nézve,
mely bár néha kegyetlen és szigorú, de azért
nem fáj, mint a tűz égetése.

A kezdő, fiatal, elrejtett tehetségek így
bátorodnak és a szellemi küzdőterre lépnek,
hogy tisztuljanak az eszmék s nagy és ne-
mes tettek beszéljenek e honnak leányai
és fiairól.

Székelyné Incze Sarolta.

T a n ü g y.

Gyergyó-Ditró, 1887. okt. 24.

(Egyleti élet.)

A gyergyói róm. kath. tanító-egyesület f.
évi okt. 19-én Tölgyesen s folytatólag 20-án
Borszéken tartotta meg őszi rendes közgyű-
lését, melyen a tanítók, valamint a ker. pap-
ság is rendkívüli csekély számban jelentek
meg. A tanügy barátai közül, mint vendé-
gek, gyűlésünket becses jelenlétükkel kitün-
tették: a tölgyesi szolgabírói járás főszolga-
bírája t. dr. Lázár János, ezenkívül Kor-
pos Ádám, Dobribán Péter és még mások.

Reggel fél 9 órakor Balogh Lajos helyb.
lelkész által végzett istentisztelet meghall-
gatása után a helybeli r. k. népiskola felső

osztályaiban a tárgysorozat szerint Brassay
József az olvasmánytárgyalásból tartott
gyakorlati tanítást. Ennek végeztével kez-
detét vette a tulajdonképi gyűlés, mely a
következőleg folyt le.

Az egyleti elnök és alelnök jelen nem lé-
tében (Sajátságos, hogy éppen az elnökök
hiányoztak. Szerk.) a gyűlés vezetésével
elnök által írásban megbízott egy. főjegyző
Vendl Aladár mint elnök üdvözlőlvén a meg-
jelent tagtársakat és vendégeket, a gyűlést
megnyitja s sajnálatát fejezi ki a fölött, hogy
a ker. tanítóknak igen nagy része maradt
távol* azon rendes gyűléstől, mely jelenleg
a különféle nyelvű és vallási szokásokkal
bíró határszéli községben tartatik, a hol
éppen ez oknál fogva is joggal elvárható lett
volna a tan.-egylet tagjaitól — az alkalmat-
lan idő dacára is — az imponáló többségben
való megjelenés.

Az egy. aljegyző is hiányozván, (? Szerk.)
helyettes jegyzőnek közakarattal Borka La-
jos kértett fel, ki az ismétlődő felkérésre a
tollvivői tisztet elfogadta. Most a mult gyű-
lésről felvett terjedelmes és gondosan szer-
kesztett jegyzőkönyv lett felolvasva, mely
hűnek találtatván, észrevétel nélkül hitele-
sítették az e célra kiküldött bizottsági ta-
gok által.

Erre a hallott gyakorlati tanítás bírálatá-
ra következett. A gyakorlati tanítás bírálatá-
ban a tagok többsége tárgyiagos felszólalá-
sok és tanulságos észrevételek tétele által
vett részt, a melyek különben azt tüntették
ki, hogy gyak. tanító a gondjaira bízott
gyermek vezetésében kívánni valót nem
hagy fenn. A tanítás dicséretesen sikerült-
nek lett elismervé.

Következett a szárhelyi önképző-kör in-
dítványának tárgyalása.** Előadó Borka La-
jos a betérjesztett írásbeli indítványt indokai
alapján elejti. Vranesits Gyula az indítvány-
nak sem általános, sem részletes tárgyalá-
sába nem bocsátkozik. Ez indítvány fölött a
gyűlés — szavazás útján — napirendre té-
rést határozott.

Elnök bemutatja a gyergyói méhész-egylet
megerősített alapszabályait, melyet a gyűlés
tudomásul vett.

Ezután elnök megköszöni a vendégeknek
az ügy iránti meleg érdeklődésről tanuskodó
szíves megjelenésüket s a gyűlést d. u. 2
órákor (okt. 20. d. e. 10 óráig) felfüggesz-
tettnek nyilváníta.

Egyleti gyűlésünkről szóló e rövid je-
lentésben nem távozhatom Tölgyes derék,
vendégszerető polgáraitól a nélkül, hogy
hála-érzelmeimnek a magam és a jelenvolt
tagtársak nevében kifejezést ne adjak. Ép
azért fogadják mindazon polgártársak, kik-
nek lakásukon mintegy otthonunkra találni
szerecsényeket, a fogadtatás és ellátás
által tanusított igazi magyar vendégszere-
tetükért legőszintébb köszönetünket és há-
lás emlékeztetőnk, a melynek érzetével
önöktől Borszékre távozzunk.

Okt. 20-án Borszéken a gyűlés folytatását
megelőzőleg gyakorlati tanítást tartottak:
Deák János a felső oszt. a számtanból, Simon
Ádám az I. osztályban a beszéd- és értelem-
gyakorlatokból, melyeknek meghallgatása
után elnök üdvözlő különösen a községből
megjelent vendégeket s a gyűlés tovább
folytatására hívja fel a tagtársak figyelmét,
mire a tanításokon jelenvolt tagtársak tették
meg azokra észrevételeiket. Mindkét tanító
tanításához történtek hozzászólások, a me-
lyek különben a tanítók ügybuzgóságáról és
szakképzettségéről tettek bizonyosságot, s így
mindkét tanítás dicséretesen sikerültnek
nyilvánítottak.

Ezután Gaál Miklós r. tag Arany János
„Hamis tanu“ című költeményét szavalta
átérzéssel és a szavalás szabályai szerint oly
helyesen, hogy a szavalást általános taps és
jegyzőkönyvileg elismerés nyilváníttatása kö-
vette.

Az önképzőkörök működéséről a jegyzői
jelentések felolvasása elmaradt, mivel a ker.
önképzőkörök közül három egyetlen tag
által sem volt a gyűlésen képviselve.

Az indítványok során egyik tagtárs aján-

* Az elnököknek és aljegyzőnek példáját kö-
vették. Szerk.

** Ohajtandó lett volna annak megemlézése,
hogy miről szolt az indítvány. Szerk.

latára a gyűlésből üdvözlő távirat küldetett
t. Nagy Kálmán igazgató-tanító mint volt
egyl. tagnak (Kolozsvárra), a ki okt. 22-én
tartotta 25 éves tanítói jubileumát.

Ezek után — a jövő gyűlés helyéül az al-
falvi elemi népiskola tüzetvén ki — a gyű-
lés d. u. 1 órákor véget ért.

Borka Lajos,
h. jegyző.

Különlélek.

— Halottak napján Kézdi-Vásárhely város
közönsége nagy fényvel, mondhatni fény-
üzéssel, róttá le a kegyelet adóját. A mint
az este beállt, kigyúlt a sirokon az ezernyi
láng s a temetők megnépesültek gyászba
borult bánatos közönséggel. Ki-ki felkereste
kedves halottjait nyughelyét, hogy ott egy
nehány perczet áldozzon emlékeinek. Ez
eddig szép, megható és helyes, hanem hogy
mit keresnek a sirok között a népdalok és
operett-dallamok s egyáltalában mit a zene-
kar, mely sorba járta a sirboltokat és ott a
halottaknak serenadokat rendezett, azt nem
tudjuk megérteni. A valódi fájdalom kerüli
a zajt, önmagába vonul s önmagából táplál-
kozik s a kegyelet nem zenehangokkal, ha-
nem bánatos visszaemlékezéssel és könnyek-
kel adózik kedves halottainak. Tehát már a
temetőbe is utat tört magának a divatos
luxus; tehát ugyanazon melodiák mellett
siratjuk halottainkat, mik mellett a korcsma-
ban mulatunk? E szent helyen az operett-
dallamoknak, a még oly szomorú népdalok-
nak helye nincs. El tehát a profán dolo-
gal! Köny és nem zene illeti meg a halot-
takat!

— A vidéki róm. kath. papságtól egy nyilat-
kozatot vettünk, melyet teljtartalmulag köz-
lünk. A nyilatkozat szövege a következő:

Tekintetes szerkesztő ur!

A „Székelyföld“ folyó 1887. évi 81. szá-
mában „Az erdélyi ev. ref. püspök látoga-
tása“ cím alatt megjelent írása elismerést
szavaz „a róm. kath. papságnak is, mely nem
ismerve valláskülönbséget, kiváló egyének-
kel képviseltette magát“, már t. i. a „főtisz-
teleti püspök“ ur tiszteletére a kézdívásár-
helyi tanácsház dísztermében okt. 7-én ren-
dezett banketten.

Ezen közlemény írójával szemben a kézdí-
orbai róm. kath. espereskerületi papság meg-
bízása folytán és a tek. szerkesztő urnak szí-
ves engedelméből becses lapjában egész
tisztellel kijelentem, miszerint nevezett
papságot e tekintetben elismerés nem illeti,
mivel a fennemlített banketten egy kiváló
egyénnel sem képviseltette magát.

Lemhény, 1887. okt. 30.

Tisztelettel:
László József,
ker. jegyző.

E nyilatkozatra megjegyezzük, hogy két-
ségbevonhatlan igazság az, hogy az ev. ref.
püspök ur tiszteletére rendezett banketten
róm. kath. lelkészek is voltak jelen s lapunk
ezt a tényt annak idejében konstataitá is.
Hogy azonban a megjelent lelkész urak hi-
vatalosan képviselték volna a kerületi pap-
ságot, az egy szóval sem mondatott; követ-
kezésképen ezen nyilatkozat véleményünk
szerint merőben felesleges lett volna. Te-
kintve különben azt, hogy ezelőtt néhány
évvel, midőn az erdélyi róm. kath. püspök
ur Kézdi-Vásárhelyt meglátogatta, e tulnyo-
móan protestáns város oly díszes fogadtatást
rendezett, s a merőben protestáns tanács,
a nagy részben protestáns hatóságok, pro-
testáns papság sietett tiszteletét bemutatni,
szóval valláskülönbség nélkül az egész város
lakossága oly fényesen ünnepelte az egy-
házfőt; tehát mindezeket tekintetbe véve:
nagyon helyén lett volna, ha a kerületi róm.
kath. lelkészek hivatalosan is képviseltették
volna magukat. Hogy pedig e helyen ily
szellemben nyilatkoznak, a reciprocitás el-
veivel sehogy sem összeegyeztethető. —
A szerkesztő.

— Esküvő. Csércsér József körorvos folyó
évi október hó 30-án tartotta esküvőjét
Csörgő Kornélia kisasszonnyal Csörgő Fe-
rencz birtokos leányával Gy.-Sztmiklóson.

— Holyreigazítás. A mult számunkból té-
vedésből kimaradt, hogy Nagyságos özv.
Cserei Jánosné urasszony a „Háromszék-
megyei Tanítótestület“ által adott hangver-
seny jótékonyozslu jóvedelmének szaporitá-
sára egy frtot felülírtatett, mit ezennel
helyreigazítunk.

— Állandó alkalmazást nyerhet a m. kir. 79. népfelkelői járás-parancsnokságnál K. Váshelyt 2 gyakorlott írnok 60 kr napi díj mellett folyó év november 1-től kezdődőleg. Ajánlkozók a m. kir. 3/24. houvéd-zászlóaljparancsnokságnál jelentkezhetnek Kézdí-Váshelyt.

— Megjelent a „Közhasznú erdélyi képes naptár” az 1888-ik szökö-évre. E naptárban különös suly van fektetve a vásárok hibátlan kiadására, minél fogva ajánljuk főképp a vásárookra járó iparosok figyelmébe. Vannak benne továbbá ismeretterjesztő és mulattató olvasmányok. Ára 30 kr. Ezen, már közel három évtized óta ismeretes naptárt ajánljuk a közönség figyelmébe.

— Néhai Simó József, Dáné Ferencz és Molnár Dávid elhunyt tanítóknak tanítványai, tanítótársai és barátai köréből egy bizottság alakult azon kegyeletes czélból, hogy a nevezett néhai tanítóknak közös, csaknem jeltelen sirjuk fölé állítandó sírmlék létesítésére, annak anyagi támogatására hívja fel az illető tanítványoknak és barátoknak hálát és kegyeleti érzését. Midőn ezen felhívást e helyen tisztelettel ismételtük, egyszersmind kötelességünk az eddigi kegyes adakozásokat hálás elismeréssel nyugtázni a következőkben: a) M. Székely János és Benkő Gyula urak gyűjtése 1880. év április hó 14-én kezdve: Benkő Gyula 2 frt, M. Székely János 1 frt, néhai Balogh Sándor 1 frt, Kovács Áron (keresk.) 1 frt, néhai Dt. Longhi Angelo 1 frt, Dr. Sinkovics Ignác 1 frt, Dobál Kristófné, Sehek József, ifj. Kupán József, Balogh Gyula, Nagy Ferencz L. fia, Nagy József L. fia, Kovács Károly 50—50 kr; Szöcs Mózes (keresk.), Nagy Ezekias, néhai Szabó Elek, Kovács József, néhai Szöcs Dánielné, Szöcs Mihály (timár), Benkő Lajos 40—40 kr; Kósa Mózes, N. N., Fejér János (1 huszas), Szász István, ifj. Szöcs János, Jakabos Ágoston, Nagy Károly (igazgató) 30—30 kr; néhai Keresztes István, Barla Ferencz, Dézsi János 20—20 kr; összesen 12 frt 90 kr. A két gyűjtés összege 28 frt 90 kr. Kézdí-Váshelyt, 1887. okt. 28. A bizottság nevében: Kovács István r. lelkész, elnök. Barabás Mór, jegyző. Benkő Gyula, pénztáros.

Közgazdaság.

A kézdíváshelyi kisegítő takarékpénztár-részvénytársaság 1887. októberhavi üzletforgalmának kimutatása.

Bevétel:		
Pénztári készlet 1887. október hó 1-én	számlán	3547.89.
Betét		5566.96.
Váltószámlolási		51735.16.
Előlegkölcsön		1030.—
Jelzálogkölcsön		2824.—
Váltószámlolási kamat		1102.76.
illeték		551.39.
Részvényátírási díj		5.—
Jelzálogkölcsön kamat		53.26.
illeték		26.63.
Előlegkölcsön kamat		19.50.
illeték		9.75.
Kezelési költség		89.19.
Váltószámlolási		41580.—
Kölcsönjáradéki folyó		285.17.
hátalék		495.27.
Kölcsönjáradéki kam. és birs.		16.35.
Folyó számlák		141.26.
Tiszteviselői előleg		10.—
Késedelmi kamat		2.93.
Ügyészi költség		32.40.
Vegyes államdíj		—95.—
10% betéti kamat adó		—29.—
Posta- és bélyegdíj		2.20.
Összesen 109078.31.		
Kiadás:		
Betét	számlán	2446.91.
kamat		2.90.
Váltószámlolási		55716.—
Előlegkölcsön		975.—
Jelzálogkölcsön		2743.—
Osztalék		35.20.
Kezelési költség		4.40.
Átvitel 61922.81.		

Áthozatal 61922.81.		
Tiszti fizetések	számlán	80.—
Váltószámlolási		36241.—
kamat		628.22.
Kisbirt. kölcsönjár. folyó		336.77.
Folyó számlák		5828.84.
Kölcsönjáradéki hátalék		176.35.
Ügyészi költség		28.35.
Jótekonny és jutalék		—50.
10% betéti kamat adó		—50.
Posta- és bélyegdíj		12.95.
Pénztári maradvány 1887. okt. hó 31-én		3721.52.
Összesen 109078.31.		

Kézdí-Váshelyt, 1887. október hó 31.

Sebok József,
könyvelő.

A kézdíváshelyi takarékpénztár 1887. okt. havi üzletforgalmának kimutatása.

Bevétel:		
Pénztárkészlet 1887. okt. hó 1-én	frt kr.	1825.97.
Betéti számlán 76 tételre		10153.79.
Leszámlított váltó-számlán		113183.—
Előlegkölcsön		76.—
Zálogkölcsön		648.—
Jelzálogkölcsön		12385.—
Többek számláján		4000.—
Visszleszámlított váltó-számlán		14895.—
6% kamat		2798.87.
Illeték		1342.18.
Részvényátírási-díj		2.—
Kezelési költség		92.15.
Intézeti házi-kezelési		150.—
Tiszti előleg-számlán		15.—
Ügyészi költség-számlán		33.22.
Intézeti ház számlán		5.—
10% betéti államdíj-számlán		2.33.
Vegyes államdíj		1.43.
Nyugdíj-alap kamat-számlán		10.—
Magyar orsz. nyugdíj-intézet száml.		30.—
Összesen 161648.94.		

Kiadás:

Betéti számlán 78 tételre	15261.64.
Betéti folyó kamat-számlán	23.11.
Leszámlított váltó	117780.—
Előlegkölcsön	251.—
Zálogkölcsön	573.—
Kifizetett osztalék	56.—
Kezelési költség	42.04.
Tiszti fizetés	191.66.
Többek számláján	950.—
Jelzálogkölcsön	12791.—
Ügyészi költség-számlán	28.86.
Visszaváltó kamat	666.18.
6% kamat	18.96.
Házber	300.—
Posta- és bélyegdíj	11.85.
Nyugdíjalapkamat-számlán	80.—
Pénztár-maradvány 1887. okt. hó 30-án	4123.64.
Összesen 161648.94.	

Kézdí-Váshely, 1887. október hó 31.

Benkő Gyula,
könyvvizsgáló.

Felelős szerkesztő:

Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Ifj. Kovács Dániel.

Táncztanítás.

Alólt tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy folyó évi november 6-ától kezdődőleg táncz-tanfolyamot nyitok, mely alatt a jelenleg divatban lévő tánczok minden ágában való tanítását felajánlom, és a legmiveltebb izlés szerint jól és alaposan be-tanítandom.

Táncziskolai helyiség a városház díszter-mében leend.

Tandíj egy óra 4 frt.

Tanóra 7-től 9-ig.

Tisztelettel
Molnár Mihály,
táncztanító.

Sz. 1852. tkkvi
1887.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. bíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy k-váshelyi Csizsár Imre végrehajtónak öz. Csoma Károlyné által képviselt ge-lenczei kiskoru Csoma Olga és társai végrehajtást szenvedők elleni 120 frt tőkekövetelés s járulékaik iránti vég-rehajtási ügyében a kézdíváshelyi kir. törvényszék — kovásznai kir. járásbíró-ság — területén lévő Gelence községé-ben fekvő, a gelenczei 1468. számú tjkvben 155, 156. hr. sz. alatti ingat-lanra 188 frt, 2992, 2993. hr. sz. alatti

ingatlanra 70 frt, 6462—6466. hr. sz.; alatti ingatlanra 143 frt, a gelenczei 1469. sz. tjkvben 634—637. hr. sz. alatti ingatlanra 463 frt, 2062—2065. hr. sz. alatti ingatlanra 10 frtban, össze-sen tehát az árverést 874 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi december hó 2-ik napján délelőtti 9 órakor Gelence község házá-ban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el-adatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénz-ben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánat-pénznek a bíróságnál előleges elhelye-zéséről kiállított szabályszerű elismer-vényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság Kovásznán, 1887. évi szept. hó 19-ik napján.

Dobay János,
kir. járásbíró.

Zene-tanítás.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönség-gel, hogy naponta d. u. 5 órától kezdve bármiféle rézhangszerrel, továbbá fuvo-lán, hegedűn, zongorán, cziterán, guitá-ron, klarinéton, oboán, fagoton szerény feltételek mellett tanítani hajlandó va-gyok.

Kézdí-Váshelyt, 1887. nov. 1.

Mély tisztelettel

Szentgyörgyi József,
fényképész és zenetanító.

Sz. 5722. tkkvi

1887.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kézdíváshelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bálinth Kálmán végrehajtónak Bálinth Józsefné és Szabó Tamásné végrehajtást szenvedők elleni 400 forint tőkekövetelés és járulékaik iránti vég-rehajtási ügyében a kézdíváshelyi kir. törvényszék területén lévő Lemhény községében fekvő, a lemhenyi 598. sz. tjkvben foglalt 2103., 2104., 2105., 2106., 2107., 2108., 2109^a, 2109^b, 2110^a, 2110^b, hr. sz. 1291 frt becsér-tékü, 3298. hr. sz. 3 frt becsértékü, 4112., 4113. hr. sz. 18 frt becsértékü, 5903^a, hr. sz. 49 frt becsértékü, 6959. hr. sz. 55 frt, 6971. hr. sz. 15 frt, 7284. hr. sz. 3 frt, 7339. hr. sz. 6 frt, 7647. hr. sz. 67 frt, 8776. hr. sz. 1 frt becsér-tékü ingatlanokra a fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi december hó 23-ik napján d. e. 9 órakor Lemhény községében a község házában megtar-tandó nyilvános árverésen a megállapi-tott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át telek-könyvi testenkint készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánat-pénznek a bíróságnál előleges elhelye-zéséről kiállított szabályszerű elismer-vényt átszolgáltatni.

A kézdíváshelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság kirendelt egyes bírója 1887. évi október hó 15-ik napján.

Szotyori,
kir. törvénysz. bíró.

Szám 1917. — 1887.

tkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy kovásznai Varga Mihályné Greizing Anna végrehajtónak gelenczei Molnár Mihály végrehajtást szenvedő elleni 214 frt tőkekövetelés iránti végrehajtási ügyében árverési vevő gelenczei Pathó István ellen az ő kára és veszélyére bánatpénznek elvesztése mellett a ko-vásznai kir. járásbíró-ság területén lévő Gelence községében fekvő, a gelenczei 177. számú tjkvben 2013., 2014. hr. sz. ingatlanból Molnár Mihály járandósá-gára 50 frt, 3106., 3107., 3108. hr. sz. ingatlanból Molnár Mihály járandósá-gára 100 frt, 5102. hr. sz. ingatlanból Molnár Mihály járandósága 80 forint, 5154., 5155. hr. sz. ingatlanból Molnár Mihály járandósága 100 frt, 5859. hr. sz. ingatlanból Molnár Mihály járandó-sága 20 frt, 5998., 5999., 6000. hr. sz. ingatlanból Molnár Mihály járandó-sága 125 frt, 6261., 6262. hr. sz. in-gatlanból Molnár Mihály járandósága 150 frt, 6591., 6592. hr. sz. ingatlanból Molnár Mihály járandósága 100 frt, 7702., 7703. hr. sz. ingatlanból Molnár Mihály járandósága 70 frt, összesen tehát 795 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi november hó 10-ik napján délelőtti 9 órakor Gelence község há-zában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénz-ben vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42-dik §-ában jelzett árfolyammal szá-mított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez leten-ni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. -sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabá-ly-szerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság.

Kovácsnán, 1887. szept. 29-én.

Dobay János,
kir. j.-bíró.

Sz. 115. — 1887.
eln.

Pályázati hirdetmény.

Háromszékmegye főispánja méltósá-gos Pótsa József urnak idei 586. számú rendelete következtében a kézdíváshé-lyi, üresedésbe jött rendőrkapitányi állás betöltésére pályázat hirdetettik.

Az összeférhetlenségi törvény alap-ján az 1886-ik évi XXII. t.-cz. szerint a városkapitányt élethossziglan a főispán ur nevezi ki.

Fizetése évi 600 frt és szállásbér 130 frt járandóság leend, melyet a város-pénztárából havi részletekben kap.

Felhívtnak mindazok, a kik ezen hi-vatali állás betöltésére képesnek érzik magukat, szabályszerűleg felszerelt pá-lyázati kérelmüket folyó évi november hó 10-éig hozzám adják be.

Kézdí-Váshelyt, 1887. október 23.

Szöcs József,
polgármester.

3—3

Ny. Szabó Albert gyorsajtóján Kézdí-Váshelyt.